

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Allmänna byrån, N1

Beslutande
Minister
Christian Wikström

Föredragande
Avdelningschef
Linnéa Johansson

Justerat
Omedelbart

Nr 16

Begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ändring av lagar om utkomstskydd för arbetslösa och om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

ÅLR 2023/3817

125 N1

Beslut

Beslöts besvara arbets- och näringsministeriet enligt **bilaga 1, N123E11**.

Nr 17

Begäran om utlåtande om förslag till ändring av 10 § i lönegarantilagen och 9 § i lagen om lönegaranti för sjömän.

ÅLR 2023/4291

126 N1

Beslut

Beslöts besvara arbets- och näringsministeriet enligt **bilaga 2, N123E11**.

Hänvisning
VN/10847/2023

Arbets- och näringsministeriet
Pb 32

Kontaktperson
Linnéa Johansson

00023 STATSRÅDET

Ärende

Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ändring av lagar om utkomstskydd för arbetslösa och om offentlig arbetskrafts- och företagservice

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om ovanstående proposition.

Landskapets behörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning, näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning. Till rättsområdet undervisning och främjande av sysselsättningen hör enligt motiven till självstyrelselagen även lagstiftningen om yrkesvägledning och arbetsförmedling.

Förslagets innehåll

I propositionen föreslås det ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012), lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023), lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) samt lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020). De ändringar som föreslås i lagarna kan anses vara ringa. Genom ändringarna korrigeras, preciseras och tydliggörs vissa bestämmelser i de nämnda lagarna utifrån iakttagelser som gjorts i samband med tillämpningen av dem.

Ändringarna gäller giltiga orsaker att inte fullfölja en sysselsättningsplan, arbetslöshetsförmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, definitionen av arbetslös, situationer där jobbsökningsskyldighet inte åläggs, paragrafhänvisningen i bestämmelsen som gäller arbetskraftsutbildning, lämnande av

uppgifter till arbets- och näringsbyrån om studier som stöds med arbetslöshetsförmån, behandling av kunduppgifter vid arbets- och näringsbyrån och vid sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen samt behörighet att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden som gäller alterneringsledighet.

Lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen föreslås dessutom bli ändrad så att arbets- och näringsbyrån får en mer omfattande behörighet än för närvarande att vid behov ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om rätten till arbetslöshetsförmån för en arbetssökande som är kund hos kommunen. Genom denna ändring strävar man efter att behandlingen av en arbetssökandes ärende om utkomstskydd för arbetslösa ska bli smidigare och snabbare.

De föreslagna lagarna och förordningen avses träda i kraft den 1 januari 2024.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen understöder genomförande av förslaget i enlighet med det i propositionen presenterade innehållet.

Minister

Christian Wikström

Avdelningschef

Linnéa Johansson

Hänvisning
VN/10847/2023

Arbets- och näringsministeriet
Pb 32

Kontaktperson
Avdelningschef Linnéa Johansson

00023 STATSRÅDET

Ärende

Utlåtande om förslag till ändring av 10 § i lönegarantilagen och 9 § i lagen om lönegaranti för sjömän

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om ovanstående förslag till ändringar. Avsikten är att ändringarna ska tas in i den regeringsproposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ändring av lagar om utkomstskydd för arbetslösa och om offentlig arbetskrafts- och företagservice som är på remiss och som landskapsregeringen tidigare erhållit begäran om utlåtande om från arbets- och näringsministeriet (ÅLR 2023/3817).

Landskapets behörighet

Riket har enligt 27 § 21 punkten i självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) lagstiftningsbehörighet i fråga om arbetsrätt.

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (nedan AMS) skall enligt Republikens presidents förordning (2006:47) om skötseln av lönegarantiärenden i landskapet Åland i landskapet Åland sköta de uppgifter som enligt lönegarantilagen (866/1998), lönegarantiförordningen (868/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) ankommer på arbetskraftsbyråerna.

Förslaget innehåll

Enligt den första meningen i 10 § 1 mom. i lönegarantilagen ska ansökan om lönegaranti lämnas till arbets- och näringsbyrån eller närings-, trafik- och miljöcentralen. Momentet har ändrats genom lag FFS 395/2023 så att lönegarantiansökan från och med den 1 januari 2025 ska lämnas till utvecklings- och förvaltningscentret eller till den myndighet vid kommunen eller samkommunen som ansvarar för att ordna offentlig arbetskraftsservice. I 9 § 1 mom. i lagen om lönegaranti för sjömän finns en bestämmelse som motsvarar lönegarantilagen om inlämnande av ansökan om lönegaranti och i

paragrafen har också gjorts en motsvarande ändring som träder i kraft den 1 januari 2025 (FFS 396/2023).

De ovannämnda ändringarna hänför sig till överföringen av ansvaret för att ordna offentlig arbetskraftsservice till kommunerna. Samtidigt har uppgifterna avseende verkställighet av lönegaranti överförts till utvecklings- och förvaltningscentret från och med den 1 januari 2025 (lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna FFS 382/2023).

Lönegarantiärenden hör enligt självstyrelselagen till rikets lagstiftningsbehörighet. I 32 § i självstyrelselagen föreskrivs det om ett system enligt vilket uppgifter som hör till riksförvaltningen med landskapsregeringens samtycke kan överföras på en landskapsmyndighet för viss tid eller tills vidare genom en så kallad överenskommelseförordning.

I fråga om skötseln av lönegarantiärenden i landskapet Åland gäller en överenskommelseförordning, enligt vilken arbetskraftsbyråns (nuvarande arbets- och näringsbyrå) uppgifter enligt lönegarantilagstiftningen sköts i landskapet Åland av AMS. Detta innebär att AMS kan ta emot lönegarantiansökningar i landskapet Åland.

I samband med de ovan beskrivna ändringarna av lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän har det inte avgjorts vilken myndighet som tar emot ansökningar om lönegaranti i landskapet Åland. Denna uppgift kan inte genom rikslag direkt åläggas en myndighet i landskapet Åland. För att nuläget ska kunna bevaras förutsätts det att det föreskrivs att mottagandet av ansökningar i landskapet Åland ska skötas av en statlig myndighet i stället för av kommunerna.

Av dessa orsaker föreslås det att 10 § 1 mom. i lönegarantilagen och 9 § 1 mom. i lagen om lönegaranti för sjömän, som träder i kraft den 1 januari 2025, ändras. Till momenten fogas en bestämmelse enligt vilken lönegarantiansökan i landskapet Åland ska lämnas till utvecklings- och förvaltningscentret.

För att nuläget ska kunna bevaras förutsätts det dessutom att man med landskapet Åland kommer överens om att de uppgifter som i landskapet Åland hör till utvecklings- och förvaltningscentret liksom för närvarande ska skötas av Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet. Det avtalas om saken och republikens presidents förordning i anslutning till den bereds separat.

Även i fortsättningen ska AMS inte avgöra lönegarantibeslut, utan riksmyndigheten, dvs. utvecklings- och förvaltningscentret, ska fortfarande ha beslutanderätt i lönegarantiärenden från ingången av 2025.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen understöder genomförande av förslaget i enlighet med det i förslaget presenterade innehållet.

Minister

Christian Wikström

Avdelningschef

Linnéa Johansson